

Fondation Francqui-Stichting

Fondation d'Utilité Publique - Stichting van Openbaar Nut

Plechtige uitreiking van de Francqui-Prijs door Zijn Koninklijke Hoogheid Prins Filip aan de Universitaire Stichting op 28 juni 2001

Curriculum Vitae - Verslag van de Jury - Toespraak

Philippe Van Parijs

Curriculum Vitae

Philippe Van Parijs studied philosophy, law, political economy, sociology and linguistics at the Facultés universitaires Saint Louis (Brussels) and the Universities of Louvain, Oxford, Bielefeld and California (Berkeley). He holds doctorates in the social sciences (Louvain, 1977) and in philosophy (Oxford, 1980).

He is professor at the Faculty of economic, social and political sciences of the Catholic University of Louvain (UCL), where he directs the Hoover Chair of economic and social ethics since its creation in 1991. He is also a Visiting Professor at Harvard University's Department of Philosophy since 2004 at at the KuLeuven's Higher Institute for Philosophy since 2006.

He also held visiting positions at the Universities of Amsterdam, Manchester, Siena, Québec (Montréal), Wisconsin (Madison), Maine (Orono) and Aix-Marseille, the European University Institute (Florence), the Russian Academy of Sciences (Moscow), the Federal University of Rio de Janeiro, the Chinese Academy of Social Sciences (Beijing), the Catholic Faculties of Kinshasa (Congo), All Souls College (Oxford), Yale University, Sciences Po (Paris), the Catholic University of Uruguay and the Autonomous University of Barcelona and the Ecole normale supérieure (Paris).

He is one of the founders of the Basic Income European Network (BIEN), which

became in 2004 the [Basic Income Earth Network](#), and he chairs its International Board. He coordinates the [Ethical Forum](#) of the University Foundation, as well as, with Kris Deschouwer, the [Pavia Group](#) initiative. He is a member of Belgium's Royal Academy of Sciences, Letters and Fine Arts, of the International Institute of Philosophy, and of the European Academy of Arts and Sciences and Fellow of the British Academy. In 2001, he was awarded the [Francqui Prize](#), Belgium's most generous scientific prize. In 2007, a [post stamp](#) was devoted to him within the framework of a series ("This is Belgium") honouring nine outstanding Belgian scholars.

He is a member of the editorial boards of *Ethics*, *Journal of Political Philosophy*, *Economics and Philosophy*, *Politics Philosophy and Economics*, *Journal of Ethics*, *Critical Review of International Social and Political Philosophy*, *European Journal of Political Theory*, *Ethical Theory and Moral Practice*, *Ethical Perspectives*, *European Journal of Philosophy*, *Philosophical Explorations*, *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, *Basic Income Studies*, *Egalitarian Theory and Political Practice*, *Journal of Applied Philosophy*, *Revue de philosophie économique*, *Raisons politiques*, *Raison publique*, *Ethiek en Maatschappij*, *Econômica* and *Sin permiso*.

His books include *Evolutionary Explanation in the Social Sciences* (1981), *Le Modèle économique et ses rivaux* (1990), *Qu'est-ce qu'une société juste?* (1991), *Marxism Recycled* (1993), *Real Freedom for All* (1995), *Sauver la solidarité* (1995), *Refonder la solidarité* (1996), *Solidariteit voor de XXIste eeuw* (1997), *Ethique économique et sociale* (2000, with C. Arnspenger), *What's Wrong with a Free Lunch ?* (2001), *Hacia una concepcion de la justicia global* (2002), *L'Allocation universelle* (2005, with Y. Vanderborght), *Linguistic Justice for Europe and for the World* (in progress) and [Cultural Diversity versus Economic Solidarity](#) (as editor, 2004).

* * *

Verslag van de Jury (21 April 2008)

The Jury comes to a consensus and proposes M. VAN PARIJS should be awarded the Francqui Prize 2001.

The conclusion of the Jury is formulated as follows :

Having deliberated the contributions of a field of outstanding candidates of well deserved international reputation, it has been proposed that the Francqui Prize for the year 2001 be awarded to Professor Philippe VAN PARIJS.

Philippe VAN PARIJS is one of the foremost philosophers of social justice in the contemporary world. He combines a high level of philosophical illumination, based on a variety of disciplinary insights, with an engagement in issues of human well being of immense practical importance at an international level as well as in Belgium. His work is widely regarded by scholars who have the highest eminence in their different fields of philosophy, politics and economics. Numerous symposia and critical studies have been devoted to his work. VAN PARIJS has brought the quality of Belgian scholarship and scholarly

engagement with the world to the most eminent circles of the community of the intellect.

de internationale jury waartoe behoren :

Professor Renée C. FOX Ph.D.

Annenberg Professor Emerita of the Social Sciences
University of Pennsylvania
USA

Voozitter

en verder

Professor John BELL

School of Social Sciences and Law
University of Leeds
UK

Professor Lucien BELY

Professor of Modern History
University of Paris - Sorbonne
Parijs - Frankrijk

Professor Samuel BOWLES

Director of Economics Program
Santa Fe Institute
University of Massachusetts
Amherst, MA - USA

Professor Russell DAVIDSON

GREQAM
Centre de la Vieille Charité
Marseille - Frankrijk

Professor Hadyn D. ELLIS

School of Psychology and Pro Vice-Chancellor
Cardiff University
UK

Professor Gerda HASSLER

Philosophische Fakultät
Institut für Romantik
Potsdam - Duitsland

Professor G.W. HUMPHREYS, Ph.D.

School of Psychology
University of Birmingham
UK

Professor Morton I. KAMIEN

Kellogg Graduate School of Management
MEDS Department-Northwestern University
Evanston, IL - USA

Professor Gerard KEMPEN

Departement Psychologie
Leiden University
Nederland

Professor Dickrank KOUYMJIAN

Haig & Isabel Berberian Professor of Armenian Studies
Director, Armenian Studies Program
California State University Fresno
USA

Professor Torsten PERSSON

Director, Professor of Economics
Institute for International Economic Studies
Stockholm - Zweden

Professor Gary C.W. SHYI, Ph.D.

Department of Psychology
Center for Research in Cognitive Science
National Chung-Cheng University
Taiwan, R.O.C.

Professor Heinz-Elmar TENORTH

Der Vizepräsident für Lehre und Studium
Humboldt Univerität zu Berlin
Duitsland

* * *

***Toespraak van Baron Jacques Groothaert,
Voorzitter van het Francqui-Fonds***

Sans doute dira-t-on plus tard, en parlant de notre époque, comme on a pu le dire de tant d'autres, avec ces mots qui ouvraient un livre bien connu : « C'était la meilleure des époques, et c'était la pire ». « It was the best of times, it was the worst of times ».

La connaissance atteint des sommets ; le champ de l'ignorance s'étend. Les idéologies perdent de leur pouvoir ; les fanatismes se multiplient. La génétique fait des miracles ; le clonage fait peur. La recherche médicale progresse spectaculairement ; l'usage de la drogue prolifère. On supprime les frontières ; on multiplie les embouteillages.

La mondialisation s'inscrit dans les faits ; on prédit le « Choc des civilisations ». Des horizons fascinants semblent s'ouvrir ; et l'on parle de la « fin de l'histoire ».

Les techniques de communication font merveille ; l'usage souvent irraisonné ou pernicieux de l'Internet préoccupe, celui de la télévision trop souvent consterne.

On prêche la tolérance ; elle devient vite indifférence.

On combat l'inégalité ; et beaucoup cèdent à la tentation de prôner un égalitarisme réducteur et niveleur.

La croissance spectaculaire de la production entraîne une diminution de l'offre d'emploi, ouvrant la voie à des conflits sociaux.

Face à toutes ces contradictions, le devoir s'impose avec d'autant plus de force, de refuser un pessimisme stérile, et de tirer orgueil des réalisations et de valeurs dont l'homme contemporain est porteur, de saluer l'effort de ceux qui

cherchent, découvrent, et font confiance à l'avenir.

Les lauréats du Prix Francqui en portent témoignage.

De enorme versnelling van de uitvindingen en van de verfijningen in wat sommigen bestempelen als een technologische voorwaartse vlucht, doet begrijpelijke bezorgdheid rijzen over de impact van de virtuele wereld van cyberspace over de grote gedachtestromingen en de planetaire economie.

En het proces wordt gemaakt van een wetenschap die dreigt haar invloed te verliezen op de perceptie en de voorstelling van de wereld, en aldus een splitsing veroorzaakt tussen de wetenschap en het begrijpen, zelf oppervlakkig, door de niet-wetenschappers die staan voor fundamenteel verschillende wetten en begrippen. Het gaat hier om één van de uitdagingen voor diegenen die een wetenschappelijke bagage scheppen of houden, dat overheersend wordt. De Italiaanse schrijver Claudio Magris heeft over dit aspect pertinente gedachten gepubliceerd in een reeks bijdragen onder de verhelderende titel "Utopie et désenchantement".

Het is hierom dringend nodig om gevoeligheden en gedragingen in overeenstemming te brengen waarvan de nodige harmonie aan de basis ligt van de blijvende en scheppende groei van een samenleving en van een beschaving waarvan zij wezenlijk deel uitmaakt.

Door haar aanmoediging van pluridisciplinaire acties, door haar steun aan uitwisselingen en navorsing, door haar afwisselend toekennen van haar jaarlijkse Prijs aan specialisten van verschillende universitaire disciplines, heeft het Francqui-Fonds het gevoel dat het de juiste weg gekozen heeft. Het heeft het voornemen om deze weg te blijven volgen en te ontwikkelen ten dienste van de waarden en de kennis die aan de basis liggen van onze gezamenlijke toekomst.

Het oprichten van Leerstoelen en de uitwisseling tussen universiteiten hebben een fundamenteel belang.

Deze actie schrijft zich in binnen een onmisbaar Europees landschap.

De Europese Ministers van Onderwijs hebben in 1999 in wat nu bekend staat onder de naam van de « Verklaring van Bologna » hun wil bekend gemaakt om een Europa van de Kennis op te richten.

Een jaar voordien, in diezelfde stad Bologna samengekomen om de 900e verjaardag van de oprichting van zijn Universiteit te vieren, hebben meer dan vierhonderd rectoren een "Magna Charta" ondertekend, waarvan de tekst uitdraagt hoe « le futur de l'humanité dépend en grande partie de son développement culturel, scientifique et technique : celui-ci se construit dans les centres de culture, de connaissance et de recherche que représentent les vraies universités ».

De Rector van de « Université Catholique de Louvain » heeft de verklaring onderschreven over « la nécessité d'une formation qui, sans les négliger, ne se limite pas au développement scientifique et technique ».

Het verwezenlijken van een Europees universitair landschap, "het Europa van de studenten", het bijdragen tot de Europeanisatie van het hoger onderwijs, dit zijn schitterende doelstellingen die zich aansluiten met de eeuwenoude tradities die de fierheid van ons continent uitmaken. Waar de Amerikaanse Universiteiten vijfhonderdduizend studenten uit de gehele wereld aantrekken, kan Europa de uitdaging opnemen. Moge zij hierin lukken door het samenbrengen van middelen en inspanningen.

De diensten van de Europese Unie schatten dat rond 2010 zes miljoen nieuwe banen zullen moeten worden ingevuld in de domeinen van de navorsing en in wetenschappelijke en technologische disciplines.

Zoals zijn buurlanden betrokken in het proces van de modernisatie, kan België het zeer reële risico niet aanvaarden dat het zou komen te staan voor een ernstig probleem in verband met de vernieuwing van het kader der navorsers. Het moet een halte roepen aan de zorgwekkende "brain drain" en het is verheugend te noteren dat onze bewindslieden – zelfs indien de voorgestelde financiële inspanning nog onvoldoende is – overwegen om de middelen vrij te maken die moeten dienen om Belgische navorsers die in het buitenland gevestigd zijn uit te nodigen om terug naar ons land te komen. Om dit te bereiken is het natuurlijk van het grootste belang dat zij de mogelijkheid zouden krijgen om te werken in bevredigende voorwaarden. Er is dus nog veel te doen.

Wij kunnen ons verheugen in de mobilisatie van de navorsers in onze universiteiten en wetenschappelijke instellingen in een doordrijvende toewijding in de merkwaardige kwaliteit van hun werk, waarvan de Internationale Jury's van de Francqui-Prijs jaar na jaar met lof gewag maken.

Je voudrais dire un mot aussi du danger pour la recherche scientifique que représente un mercantilisme croissant, une dérive marchande de la recherche académique que dénonçait avec vigueur, tout récemment encore, un ancien lauréat du Prix, le Professeur Gilbert Vassart, plaidant « pour que les universités restent un refuge pour des chercheurs qui auraient plus pour modèle le Professeur Tournesol que Bernard Tapie ».

Il précisait encore : « L'université se doit de protéger et de soutenir ceux qui feront les découvertes qui seront à la base des recherches appliquées de demain. Pour cela, il est indispensable que les financements publics belges et européens fassent une part beaucoup plus grande à la recherche fondamentale ». Cet appel, encore insuffisamment entendu, est, année après année, obstinément répété.

A l'horizon du siècle qui s'ouvre, le double aspect de l'internationalisation de l'activité scientifique et d'une attention croissante pour l'approche interdisciplinaire, prend une importance accrue.

Sciences sociales, philosophie politique et éthique se conjuguent avec une analyse précise et concrète des réalités et des techniques sous-jacentes.

C'est dans ce domaine, complexe et innovateur, que se situe la carrière du lauréat du Prix Francqui 2001, le professeur Philippe Van Parijs.

Né en 1951, il est docteur en sociologie de l'Université Catholique de Louvain et Docteur en philosophie de l'Université d'Oxford.

Il est depuis 1995 professeur ordinaire de l'U.C.L., titulaire de la « Hoover Chair in Economic and Social ethics ».

Il a, au fil des années, donné d'innombrables cours et conférences dans des universités européennes et américaines, acquérant ainsi une remarquable notoriété confortée par de très nombreuses publications qui trouvent un large écho.

D'une bibliographie à vrai dire impressionnante je me borne à citer, de manière bien incomplète, des livres comme « Le modèle économique et ses rivaux (publié en 1990) et « Real Freedom for all » (1995) et, publié la même année, « Sauver la solidarité ».

Je me plais à mentionner encore la série de conférences Francqui données en 1999 aux Facultés Universitaires Saint Louis, qui auront été à la base d'un ouvrage à paraître sous le titre provisoire de « La dynamique des peuples et les exigences de la justice : la Belgique comme l'avenir de l'Europe ».

Uitbrekend uit het soms abstracte kader van academische studies heeft de auteur met luciditeit de problemen aangesproken van de Europese constructie die naast moeilijke institutionele besprekingen ook moet stoelen op een concrete synergie van inspanningen met technologische en wetenschappelijke navorsingen in de deelnemende landen en bij hun elites.

Ik citeer met veel genoegen de woorden waarmee de Internationale Jury zijn keuze toelicht :

"Philippe Van Parijs is one of the foremost philosophers of social justice in the contemporary world. He combines a high level of philosophical illumination, based on a variety of disciplinary insights, with an engagement in issues of human well being of immense practical importance at an international level as well as in Belgium. His work is widely regarded by scholars who have the highest eminence in their different fields of philosophy, politics and economics. Numerous symposia and critical studies have been devoted to his work. Van Parijs has brought the quality of Belgian scholarship and scholarly engagement with the world to the most eminent circles of the community of the intellect."

Monseigneur,

Het Francqui-Fonds en de ganse universitaire en wetenschappelijke wereld zijn bijzonder gevoelig aan Uw aandachtige aanwezigheid die een waardevolle aanmoediging inhouden voor al wie blijvend bekommerd is met de vooruitgang van de kennis en van het begrijpen.

Ik bedank de Prins die heeft aanvaard om het Diploma van Laureaat van de Francqui-Prijs 2001 te overhandigen aan Professor Philippe Van Parijs, waarvan de verdienste en de waarde wordt uitgedragen door een prestigieuze Internationale Jury.

* * *

Toespraak van Professor Philippe Van Parijs